1853. DERTIGSTE JAARGANG. N°. 92.

PROVINCIALE DRENTSCHE EN ASSER COURANT.

De uitgave dezer COURANT geschiedt op **Woensdag** en **Zaturdag.** De prijs is per *drie maanden* te Assen *f* 1.60, buiten Assen franco per post *f* 1,75.

WOENSDAG 16 NOVEMBER.

De prijs der Advertentien is van 1 tot 5 regels **75** cent en voor elken regel meer **10** cent, behalve 35 cent zegelregt.

Vergadering van den Raad der Gemeente Assen, op Zaturdag den 19 November 1853 des avonds te 6 uur.

Najaars-vergadering der Staten van Drenthe.

II.

SUBSIDIE DOOR HET LANDHUISHOUDKUNDIG CONGRES AANGEVRAAGD.

In de tweede plaats is de beslissing ten aanzien van dit subsidie niet zonder belang; het verzoek van het bestuur van het congres is afgewezen, en daarentegen is *f* 600-〃 aan het Genootschap ter bevordering van den landbouw in Drenthe toegestaan voor premien bij de tentoonstelling.

Wij eerbiedigen gaarne de redenen, welke de Staten in dezen hebben geleid; wij moeten zelfs toestemmen, dat, wanneer het subsidie aan het bestuur van het congres was gegeven, er welligt verwarring en botsing waren ontstaan, daar het Genootschap van den landbouw ter zelfder gelegenheid eene tentoonstelling zal houden, en dit, door deszelfs reglement gebonden, zich tot vee uit de Provincie dient te bepalen, terwijl welligt het bestuur van het congres eene algemeene tentoonstelling zou verlangen te houden, ook voor vee uit andere Provincien.

Wij betreuren het echter, dat de Staten geene vrijheid hebben gevonden, om *f* 1000-〃 invoegen gevraagd te verleenen. Het is waar, het is geheel buiten toedoen van de Staten, dat het congres het volgende jaar in deze Provincie zal gehouden worden; de Raad van Assen heeft daartoe het verzoek gedaan, en daardoor als het ware geheel Nederland ja iederen vreemdeling, die wil, uitgenoodigd, om de dagen van het congres te Assen te komen doorbrengen; de Raad moet dus ook in de eerste plaats voor middelen zorgen, dat zijne gasten goed onthaald worden, dat zij onder dak komen, dat zij zich niet vervelen, en dat, bij het einde der feestelijkheid, tot bijwoning waarvan zij uitgenoodigd zijn, hun niet de lust vergaan is, om ooit in Drenthes hoofdstad terug te keeren. — Inderdaad het verzoek van den Raad van Assen, om daar het congres te houden, kwam ons wel wat gewaagd voor; misschien was het beter geweest, dat hiermede nog eenige jaren gewacht was.

Maar het is gebeurd; de Raad heeft invitatie-billetten aan alle inwoners van Nederland en aan ieder, die daar buiten woont, gezonden: eenigen zullen hiervan zeker gebruik maken, misschien komt Z. M. de Koning ook wel, die reeds dit en het vorige jaar het plan schijnt gehad te hebben, om Drenthe te bezoeken.

De Provincie nu verkeert min of meer in het geval van een huisgezin, waarvan één lid onverwachts vele en voorname gasten medebrengt, op wier ontvangst de overige huisgenooten in het minst niet voorbereid zijn; deze heeft een kleedingstuk aan, dat beter voor het oog van een vreemde verborgen was; daar staat een stuk huisraad, dat beter ongezien bleef; hier is een vertrek dat nog niet in staat gebragt is, om vreemden te ontvangen. Willen de overige huisgenooten echter bij de gasten geen ongunstigen indruk ten aanzien van hunne personen en de huishouding achterlaten, willen zij de gasten niet van een herhaald bezoek afschrikken, dan mogen zij zich reppen, om alles aan te wenden, ten einde die ontvangst zoo best mogelijk te maken.

Evenzoo heeft de Provincie er groot belang bij, dat het congres te Assen goed afloopt, dat van de tentoonstelling niet het beste Drentsche vee verwijderd blijve, dat de bezoekers geen ongunstig denkbeeld krijgen van de Drentsche gastvrijheid; dat zij niet, de hoofdstad met de geheele Provincie verwarrende, in andere Provincien zeggen: 〃in Drenthe heeft men wel wat gewild, maar men heeft niet gekund; men heeft ondernomen een toren te bouwen, maar de kosten niet vooraf overrekend." Inderdaad dit zou krenkend zijn voor ieder inwoner van Drenthe, die zoo iets moest hooren; het zou bovendien zeer in het nadeel zijn van dit gewest, dat de groote hefboom voor deszelfs ontwikkeling, geld, van andere Provincien moet verwachten, en ook uit anderen hoofde zeer veel belang heeft bij eene gunstige stemming ten haren opzigte in de zuster-gewesten; denk b. v. slechts aan de omstandigheid, dat er weder sprake is van het opheffen van Provincien.

Men bedenke het wel, dat het houden van het congres te Assen meer moet kosten, dan op vele andere plaatsen, omdat hier veel, dat elders reeds bestaat, ontbreekt, en door grof geld moet daargesteld worden. Ook is het van belang, dat het *beste* vee uit de Provincie en de *beste* producten van den landbouw op de tentoonstelling verschijnen, en dit kunnen alleen hooge premien bewerken.

Dat daarom, nu eenmaal het congres te Assen zal gehouden worden, hetzelve zoo luisterrijk mogelijk zij, voor de eer van Assen en van de Provincie, en vooral in het belang dezer laatste. Wanneer men slechts ziet, dat de wil goed is, en dat hier al het mogelijke aangewend wordt, om de bezoekers goed te ontvangen, dan zullen deze ook gereedelijk over het hoofd zien al het gebrekkige, dat welligt een congres te Assen, in vergelijking van die in andere plaatsen gehouden, zal aankleven. Karigheid echter, bekrompenheid en de zucht, om er zich maar af te maken, zullen niet over het hoofd gezien worden.

Maar hoe zal het bestuur van het congres nu de ontbrekende gelden bekomen?

Een lid van de Staten, de heer *Sluis*, heeft daartoe den weg aangewezen, nl. door particuliere bijdragen; dat het bestuur bij de vermogende ingezetenen eene inteekeninglijst doe rondgaan en wel in de eerste plaats bij de leden van de Staten; deze, wij houden er ons van overtuigd, hoewel zij geene vrijheid vonden, om meer dan *f* 600-〃 uit de Prov. fondsen tot dat einde toe te staan, zullen gaarne voor de eer en het belang van Drenthe eene bijdrage over hebben; ook andere ingezetenen, wij zijn er zeker van, zullen zich niet gaarne hooren toevoegen, wanneer zij in andere Provincien zijn: 〃*In Drenthe heeft men gewild, maar ach, men heeft niet gekund,*" of 〃*men was te zuinig.*"

Hoe handelt Rome?

De Engelsche *Times* meldt, dat *eene Engelsche kostschool nabij Napels is gesloten, omdat er de protestantsche Godsdienst aan protestantsche kinderen werd onderwezen.* Gij ziet hieruit, Protestanten in Nederland, hoe Rome te werk gaat in die landen, waarin zij de magt heeft, en wat u te wachten staat, zoo dat laatste hier het geval mogt worden. Gij ziet hieruit, dat wij niet tegen windmolens en schrikbeelden vechten, wanneer wij u gedurig toeroepen: weest waakzaam, ten einde de voorregten, welke gij geniet, niet te verliezen. Rome, wij herhalen het, zal niet rusten, totdat het Protestantisme van de aarde zal verdwenen zijn of het zelf zal zijn ondergegaan; het kan ook niet anders; licht en duisternis kunnen niet op dezelfde plaats heerschen, en hij, die de duisternis wil, moet alle openingen voor het binnendringende licht sluiten, hij moet alle lichten uitdoen.

OVERZIGT DER BELANGRIJKSTE GEBEURTENISSEN.

Lang reeds sprak men van een Russisch manifest, en er waren, die verhaalden, wat daarin stond — vóór het gesteld en door den Czaar geschreven was! Die eenigzins bekend is met het geheim en zwijgend karakter der Russische diplomatie, glimlachte om die politieke tinnegieterij. Maar ziet, daar hoorde men op eens de mare: 〃het manifest is te St. Petersburg verschenen!" De koffijhuis-diplomaten zetten nu weder een hooge borst, doch maakten zich een oogenblik later stilletjes uit de voeten, trouwens 't was wel een manifest, maar niet het steeds rondspokende oorlogs-document — het was eene zeer vriendelijke kennisgeving van den Czaar aan zijne getrouwe onderdanen, 〃dat op den 17 October de Groot-Vorstin Maria Alexandrowna, Gemalin van den Groot-Vorst Troonopvolger, zeer voorspoedig bevallen was van eene Prinses, die bij den doop den naam ontving van *Maria*, en den titel van 〃Keizerlijke Hoogheid." De hooge kraamvrouw en de jonge Prinses waren naar omstandigheden ook vrij wel." Eensklaps werd nu bijna geheel Europa manifest-ongeloovig en, weder te onregt, want de verstandige voorspelde steeds en op goede gronden, dat de tijd spoedig kon komen, waarin de Czaar tot zijn Volk en Europa zou spreken — de tijd, waarin het kanon zich moest laten hooren in plaats van de pen. Op den 1sten November dan, vaardigde Keizer Nicolaas zijn oorlogs-manifest uit, dat thans de ronde doet door alle Europesche bladen, en stof geeft tot allerlei beschouwingen. Daarin zegt hij: 〃dat al zijne moeite, om met de 〃Verhevene Porte" in der minne de bestaande geschillen uit den weg te ruimen, vergeefs waren geweest, en dat zelfs de pogingen der Europeesche Mogendheden daartoe niet slaagden. Turkije antwoordde in 't laatst met eene oorlogsverklaring, vol leugens. Zoo werd Ruslands lankmoedigheid beloond! Vervolgens begon de Porte de vijandelijkheden, gesteund door revolutionnairen uit alle Landen, en daagde dus Rusland uit. In vertrouwen op God, zou de Czaar den Turk *dwingen*, om de tractaten te eerbiedigen en *voldoening tevens* te geven voor den hoon, waarmede hij Ruslands zoo gematigde en billijke eischen beantwoordde."

Die taal is niet zeer vredelievend, maar een dwaas, die dat ook verwachtte! Rusland's eerste Minister, de Nestor der Europesche diplomatie, achtte het echter noodig, den schrik, dien straksgenoemd Manifest hier en daar zou veroorzaken, een weinig te temperen, en daartoe schreef hij eene Nota aan al de Russische diplomaten in het Buitenland, waarin hij het oorlogs-manifest toelichtte en liet blijken, dat onder het gebulder van 't geschut, de diplomatie toch wel kon blijven praten over den vrede, en dat Rusland het geenzins gemunt had op Turkije's onafhankelijkheid. De Czaar wordt nog al geloofd, als hij iets in 't openbaar verkondigt — zeker is het althans, dat de Europesche beurzen weinig aanstoot leden door het Russische manifest, en het geloof aan vrede nog niet geheel opgegeven is. 't Is eene zonderlinge kwestie. Twee vijandelijke legers staan tegenover elkanderen, gescheiden door eene rivier. Het eene passeert den vloed en valt het andere aan. Duizenden geraken in 't gevecht, het geschut dondert over de landstreek, de bajonet kiest hare offers, en toch hoort men dikwijls tot antwoord op de vraag: 〃wat denkt gij over den oorlog?" — 〃Och, 't zal wel vrede *blijven!*" Dat komt, omdat de opinie niet voor oorlog is, en dat mag een goed teeken voor Europa heeten. Intusschen hebben de zaken in de Donau-Vorstendommen een hoogst ernstig aanzien verkregen. De Turken behaalden, naar allen schijn, voordeelen, en hebben zeer zeker moed getoond. Als toch de bajonet *drie* uren lang gebruikt wordt, vechten er geen lafaards. En bevestigt zich het goede gerucht voor de Turken, dan is dit voor den Sultan van hooge waarde. Aan te vallen en te overwinnen — dat geeft moed en zelf-vertrouwen — daarin wordt de hand van den Grooten Profeet gezien! De Fransche bladen, althans de meeste, zijn niet ongeloovig, als Omer-Pacha in een of ander gevecht zegeviert. Ook thans weder openbaart zich hierin de Russen-haat der Franschen, en dat komt van de vertellingen van vader en grootvader over Moskau en de Beresina. Als de Franschman van onzen tijd over die koude en dien sneeuw en dien wind hoort, en dan in verbeelding zijne vaderen, door deze drie gekweld en geteisterd, over de Russische heide ziet loopen, en daarbij nog gevolgd door die afschuwelijke Kozakken — als hij hen in de Beresina ziet worstelen met den dood, en dezen, in de baren ontsnapt, ziet tegenloopen in den piek — dan schuift hij digter aan 't vuur, en de grieuwels gaan hem over 't lijf, en hij mag van zulk een Volk niets hooren, en hij hoopt het nooit te zien — zoo haat hij het.

't Getal van hen, die Omer-Pacha een slecht uiteinde voorspellen, blijft echter groot. Hij heeft moed en zou gezegd hebben: 〃ik keer als overwinnaar terug, of op eene baar als lijk" — hij houdt zich niet angstig aan de Turksche gebruiken, want alle dagen drinkt hij een goed glas wijn aan tafel — hij heeft geen harem en slechts ééne vrouw, eene Zevenbergsche, en hij bezit bij dat alles een innig geloof aan 't gelukkig resultaat van den oorlog, maar toch, hij staat tegenover een kolossus, die zich weldra in zijne geheele reusachtige gestalte zal vertoonen, en als straks het eene legercorps na het andere tegen hem aanrukt — zal dan de halve maan niet voor het kruis verbleeken?

De Donau-Vorstendommen zijn intusschen de lijdende partijen. Eene heerlijke stelling toch, die neutralen! De buurman van deze zijde heeft het regt, om in zekere omstandigheden het land te bezetten — de buurman aan gene zijde kan dat voorbeeld volgen en des noods kunnen zij elkanderen op den neutralen grond bevechten. De inwoners der Vorstendommen behoeven geene partij te kiezen, maar toch buren-pligten vervullen, dat is: hunne huizen en schuren openen, levensmiddelen aanbrengen enz. enz enz. Zij ontvangen daarvoor echter vergoeding — als de oorlog geëindigd is — als de vrede is geteekend — als de overwinnende partij heel bedaard rekeningen heeft gevraagd, om daardoor tot de hoofdsom te komen; — als de geslagene die rekening heeft ingezien en bestudeerd — als beide partijen na veel redekavelens, het eens zijn geworden over de hoegrootheid der sommen en het getal van de betalings-termijnen en als werkelijk tot de betaling is overgegaan .... dan ontvangen de goede menschen, als zij gedaan hebben wat hun gezegd, gegeven wat van hen gevraagd werd en dat alleszeer beleefd deden en gaven, zóóveel, als de zegevierende partij — wil missen! Nu reeds is het lot der Vorstendommen treurig. De Russische Opperbevelhebber heeft hen in staat van beleg gesteld, en niemand mag er over de krijgsgebeurtenissen spreken. Van overwinningen, door de Russen behaald, mag echter de tong vrijelijk worden gevoerd. Vorst Gortschakoff is een streng Heer. Hij ontving de leden van den Raad, door Vorst Stirbey ingesteld, en die hem hunnen eerbied kwamen betuigen, op vrij groote distantie, raadde hen aan, zeer stil en voorzigtig te spreken en te handelen, opdat de Czaar niet boos mogte worden, en had nog een klein verzoek bij hun heengaan, nl. dat: 〃wees zoo goed en laat de verspreiders van valsche tijdingen zonder vorm van proces — ophangen." Met plaatse zich eens in de verbeelding in zulk eene eervollè betrekking, na even te voren gehoord te hebben, dat Omer-Pacha gezegd had, hetzelfde van hen te eischen, en stellige verwachting koesterde, dat zij de leugenaars, in zakken genaaid, aan de golven van den Donau zouden prijs geven.

De feiten, op het oorlogstooneel voorgevallen, zoeke men onder de Buitenlandsche nieuwstijdingen in dit blad, doch bedenke daar bij, dat het getal dooden, eer het tot ons komt, onderweg ligt met een of twee nullen werd vermeerderd. De drukpersen zijn zeer genegen, om meer personen van hare tegenpartij dood te drukken, dan de oorspronkelijke bulletins vermelden. Wij herinneren ons hierbij een dagblad in ons Land, dat, in den verleden tijd, nog al vele lezers had, 't was oorlog en alsnu de knechten uit andere bladen oorlogsberigten overnamen, riep de meester der drukkerij om de hoek van de deur: 〃hoeveel dooden van daag, Jan?', — Honderd en twintig, meester, van de tegenpartij.'. — 〃Dat is niet genoeg, mijn jongen, doe er maar een nul bij." En het geschiedde alzoo. Duizenden werden aldaar 's wekelijks doodgedrukt, terwijl de lezers de haren te berge rezen, ja de vrouwen uit de gasthuizen schreiden over het afschuwelijk bloedbad.

De Fransche Regering is spijtig over den inhoud van het Russische manifest, en liet dat blijken in eenige aanmerkingen, die haar orgaan, *de Moniteur*, daarop maakte. Zij zegt, dat de Czaar niet *bewees*, dat hij een regtvaardigen krijg voert. De Admiraals der Engelsche en Fransche vloten zouden thans te Constantinopel resideren. Oostenrijk heeft zijne plaats in de conferentie over de Oostersche kwestie verlaten, en wil bedaard toeschouwer blijven. Sommigen vinden het zeer ondankbaar, dat Oostenrijk niet ter hulpe snelt van den Czaar, en wel uit erkentelijkheid voor bewezen diensten in den Hongaarschen oorlog; maar — heeft Rusland wel hulp gevraagd? Zou het die wel wenschen? Wij gelooven, dat de Czaar liefst alleen boelredder blijft. En zou Oostenrijk, gesteld dat de Czaar bijstand vroeg, genegen zijn, die te verleenen? Men verhaalt, dat de overleden Vorst Schwarzenberg, de schrandere Oostenrijksche Kabinets-President, tegen iemand, die zich bezorgd maakte over de verpligting die Rusland's hulp in Hongarije aan Oostenrijk oplegde, zeide: 〃Oostenrijk zal zijn tijd weten, om *ondankbaar* te zijn." Zou die tijd nu reeds zijn aangebroken? Hoe 't zij — Oostenrijk en Pruissen hebben verpligting aan Rusland en zullen dus, om des Sultan's wille, niet ligt partij kiezen tegen den Czaar, want bij elken Staat is de eerste aller pligten, zelf-behoud. Die pligt geldt meer, dan de erkentelijkheid voor bewezen diensten. Is een vader des huisgezins, bevoegd noch verpligt, om uit dankbaarheid jegens een vreemde, die hem eene gewigtige dienst bewees, 't geluk zijns huizes prijs te geven, evenmin mag eenige Regering, om soortgelijke redenen, de belangen van den Staat opofferen, Maar Keizer Napoleon III! wat voert deze in zijn schild? Rusland's politiek kent men. Zij ziet steeds begeerig naar het Oosten en ook naar het Westen: dat was haar doel, sedert Peter de Groote's tijd. Daartegen kan men dus op zijne hoede zijn. Engeland's politiek staat ook nooit onder de korenmaat. Dat beletten de verschillende partijen en dat is wel eene schaduwzijde van die politiek voor Engeland zelve. Snelle sprongen, onverwachte stappen, kan Engeland's staatkunde niet maken, omdat bekende partijen, met bepaalde grondbeginselen en plannen steeds het roer van Staat sturen, en dus de aanvoerders, in gewigtige zaken, niet zonder goedkeuring hunner partij — dat is van een aanzienlijk gedeelte des Volks — besluiten mogen nemen. Maar zulke voorbehoedmiddelen tegen oorlog, heeft Europa in het nieuw Keizerlijk-Frankrijk niet. Napoleon III is, door het verleden, persoonlijk aan geene partij gehecht, en zijne politiek zal dus altijd eene onzekere zijn. Nog altijd is hij 〃Keizer des Vredes", en er is ook niets, dat hem roept, om van dien eeretitel afstand te doen, maar niemand, zelfs niet de club der oudste vertrouwden van het Elijsée, weet, of de avond-idées van hun Souverein ook die van den komenden morgen zullen zijn. Alles draagt in Frankrijk den stempel van het voorloopige, nergens laten zich fondamenten zien van een op te trekken

duurzaam gebouw, en het zal dus aan Europa geraden zijn, om voor den steeds *dreigenden* vijand in het *Oosten*, niet te vergeten den *onzekeren* vriend in het *Westen*.

De Groot-Hertog van Baden heeft eindelijk besloten, offensief te ageren tegen den Aartsbisschop van Freiburg. Het werd dan ook waarlijk hoog tijd, want men vroeg reeds, wie meester was in het Groot-Hertogdom: de wereldlijke Vorst of de Kerkvoogd? Bij besluit alzoo heeft de eerstgenoemde doen bekend maken, dat de Aartsbisschop geene besluiten mogt nemen en die openbaar doen afkondigen, in zoo verre die betrekking hadden op Baden, zonder de naamteekening van een Regerings-Commissaris, daartoe door den Vorst aangewezen. De Aartsbisschop heeft reeds geprotesteerd tegen dat besluit. Hij doet zich voor, als in 't geheel niet staande naar eenig gezag in den *Staat* en verzekert tevens, dat hij van zijne eischen niets zal terug nemen. Die man heeft een wonderlijk begrip van Kerk en Staat, trouwens dit schijnt erfelijk bij de R. Catholijke Geestelijkheid.

Onlangs liepen er geruchten van ophanden zijnde wijzigingen in ons Ministerie. De heer van Reenen zou de portefeuille van Binnenlandsche Zaken verruilen voor die van de Hervormde en andere Eeredienstén, en de Kempenaer of van der Heim die hooge betrekking verkrijgen. Anderen verzekerden, dat de Commissaris des Konings in N. Holland wenschte af te treden en de heer van Reenen in diens plaats zou komen. De *Grondwet* sprak hiervan het eerst en toen werd de *Echo Universel* daarvan de verkeerde echo. Vervolgens maakten het *Handelsblad* en de *Nieuwe Rotterdammer* zich met deze voorspelling *van harte vrolijk* en toen stroomden zij van blad tot blad van stad tot stad, tot dat de *'s Gravenhaagsche Nieuwsbode* kwam en zeide: *er is niets van waar*. Dat de groote bladen zich zoo tot eene echo maken van de *Haagsche*: *'t Geluid* zelf toch behoorde voor hen niet genoeg te zijn: Ze moesten in 't oog houden, *wie* het maakte.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

TWEEDE KAMER.

Zitting van 10 November.

In deze zitting zijn o. a. aan de orde de beraadslagingen over de volgende wetsontwerpen:

1°. De begrooting der uitgaven voor de landsdrukkerij. — *Aangenomen* zonder discussie met algemeene (56) stemmen.

2°. Dat tot vereffening van het tekort over het dienstjaar 1848. *Aangenomen* met algemeene stemmen.

De *Voorzitter* stelt voor, de discussiën over het ontwerp van wet, betrekkelijk de maatregelen tot herstel van het Nederl. West-Indisch muntwezen, te bepalen op aanstaanden Maandag ten 11 ure. — Daartoe wordt besloten.

— Bij het ontwerp van wet wegens de regeling van het muntwezen in Neerlandsch Indië, wordt voorgesteld, dat 's rijks muntspeciën aldaar zullen zijn zilveren standpenningen, zilveren en koperen pasmunt en gouden negotie-penningen. De standpenningen zullen zijn de Nederlandsche gulden welke ook de éénheid zal zijn voor het muntwezen in Indië; de rijksdaalder en de halve gulden, zoodanig als die zijn verordend bij de wet van Nov. 1847. De zilveren pasmunt zal wezen stukken van 1/4 gulden, 1/10 gulden en 1/20 gulden. Deze pasmunt zal, naar het bij de voordragt gestelde gehalte, voor rekening van het rijk, door het departement van kolonien worden geslagen. De koperen pasmunt zal zijn dubbele, enkele en halve duiten, van 120 in den gulden. De gouden negotie-penningen zullen zijn de Nederlandsche, zoodanig als die bij de wet van 1847 zijn verordend.

— Bij de centrale cholera-commissie te Amsterdam zijn aangegeven:

Op 11 Nov. 10 choleralijders en 5 overledenen.
Op 12 Nov. 3 cholera-lijders en 7 overledenen.
Op 13 en 14 Nov. 7 cholera-lijders en 4 overledenen.

— Bij de plaatselijke geneeskundige commissie te Rotterdam zijn aangegeven:

Op 10 Nov. 1 choleralijder en geene hersteldén noch overledenen.
Op 11 Nov. 4 cholera-lijders en 1 overledene.
Op 12 Nov. 2 cholera-lijders, 2 hersteldén en 1 overledene.
Op 13 Nov. 1 cholera-lijder.

— De regering heeft eene wijziging gebragt in het ontwerp tot *aflossing van schuld* en de som, bestemd ter amortisatie en aflossing, oorspronkelijk gesteld op *f* 13,503,664, gebragt op *f* 15,608,664 en de middelen om daarin te voorzien verhoogd met de beschikbare middelen van de dienst van 1851, ten beloope van *f* 100,000, en met die uit de dienst van 1852, van twee millioenen.

— De beide tentoonstellingen der *Vereeniging voor Volksvlijt*, te Amsterdam, werden den 11 dezer door haren doorluchtigen beschermheer Z. K. H. prins Frederik der Nederlanden, met een bezoek vereerd. H. D. toonde zich over de schikking der voorwerpen en ook over de voorwerpen zelve, zeer voldaan en sloeg alle bijzonderheden met belangstelling gade.

— De *Nieuwe Noord-Brabanter* zegt, met zekerheid vernomen te hebben, dat de katholieke bisschoppelijke zetels thans bepaald door de regering erkend zijn.

— Aan de Prov. Staten van Groningen is door den raad van Finsterwolde een voorstel gedaan, strekkende om het reglement op de betaling der schoolgelden in de landelijke gemeenten in deze provincie op te heffen.

— Te Leeuwarden is dezer dagen opgerigt eene onder-afdeeling van de Gustaaf-Adolf-vereeniging. 51 leden hebben zich onmiddelijk ingeschreven, terwijl bij meerdere bekendheid, dit getal ongetwijfeld belangrijk zal toenemen.

— Te 's Gravenhage zijn van den 3den tot den 10den Nov. nog 9 choleragevallen voorgekomen, 3 overleden en 3 hersteld.

— Te Utrecht zijn van den 5den tot den 13den dezer *acht* cholera-gevallen aangegeven.

— De gemeenteraad van Bolsward heeft de broodzetting, welke ten vorige jare afgeschaft was, weder ingevoerd.

's Gravenhage, 10 Nov. H. M. de Koningin-moeder is heden middag ten drie ure met eenen extra-spoortrein van Soestdijk in de residentie aangekomen en aan HD. paleis aan het Scheveningsche tolhek afgestapt. H. M. werd door Z. M. den Koning aldaar ontvangen en verwelkomd, waarna ook Z. K. H. Prins Frederik onmiddelijk zijne opwachting bij H. M. maakte.

Amsterdam, 11 Nov. Te Delft zijn van 5 tot 7 Nov. aangetast 28 cholera-lijders, 15 hersteld, 13 overleden en bleven er 39 in behandeling.

12 Nov. Bij vonnis van den krijgsraad in het prov. kommandement van Zeeland, in hooger beroep door het hoogmilitair geregtshof bevestigd, is Andries Velleman, fuselier in het 2e reg. infanterie, thans te Middelburg gedetineerd, veroordeeld tot de straf des doods met den kogel, ter zake van misdaad tegen de dienst en de subordinatie, door hem gepleegd, zoo door het met woorden beleedigen van, als het zich met de daad vergrijpen tegen eenen meerderen in rang.

— De Koninklijke Nederlandsche maatschappij tot aanmoediging van den tuinbouw, zal op aansporing van Z. M. uitgeven eene *Tuinbouw-Flora van Nederland en zijne overzeesche bezittingen*, op den voet, zoo als sedert lang in Engeland en België dergelijke periodieke geschriften verschijnen. De Koning heeft voor een zeer aanzienlijk aantal exemplaren ingeteekend.

— In de gemeenten Naaldwijk en de Lier zijn de kermissen of jaarmarkten finaal afgeschaft.

14 Nov. Z. M. heeft bewilliging verleend tot het wijzigen der statuten van de maatschappij tot verbetering van den handelsweg over het Zwolsche-diep, gevestigd te Zwolle.

Vlaardingen, 10 Nov. Heden kwamen 4 schepen binnen, met 22 tot 29 lasten haring, terwijl nog verscheidene andere schepen in het gezigt zijn. Aanvankelijk mag de aanbrengst ruim genoemd worden.

Nieuwe diep, 10 Nov. De kommissie door Z. M. den Koning benoemd om het fortificatie-wezen onzer kusten en zeegaten te onderzoeken, is, na zoowel hier als op de nabij gelegen eilanden hare taak te hebben volbragt; heden morgen naar Amsterdam vertrokken, van daar zal zij haar onderzoek voortzetten naar Zuid-Holland en eindelijk naar Zeeland. Voor de aankomst alhier zijn door haar de kusten van Groningen en Vriesland bezocht.

Steenwijk, 15 Nov. Heden waren hier op de St. Maartens markt aangevoerd 628 vette, kalfde, guste, koeijen en jongvee, 114 vette en magere varkens en biggen en 62 schapen. De prijs der vette koeijen was, bij levendige handel, 42 à 44 cent het Nederl. pond; terwijl de beste runderen van alle andere soorten goede prijzen opbragten, even als ook met de magere varkens en biggen het geval was. De vette varkens werden met graagte tegen 44 à 48 centen het Ned. pond verkocht. *Steenw. Ct.*

— Te Deventer hebben Burg. en Weth. de ingezetenen gewaarschuwd tegen het gebruik van St. Nicolaas-gebak, met bladgoud of andere schadelijke zelfstandigheden beplakt.

Rouveen, 11 Nov. Ten opzigte van de te veld staande wintergranen in deze streken, kunnen wij mededeelen, dat deze aanvankelijk zeer gunstig staan; terwijl men ook hoegenaamd geen sporen aantreft van de vernielende veldmuis, welk ongedierte dikwijls hieraan verwoestingen toebrengt.

Dedemsvaart, 10 Nov. De aanleg van den grindweg langs de Dedemsvaart, van wege de gemeente, is thans verzekerd. Bereids is voor *f* 52,000 in de negotiatie van 60 mille deelgenomen, en de overige 8000 is reeds toegezegd.

Luxemburg, 8 Nov. De commissie uit de kamer, belast met het ontwerpen van een adres van antwoord op de openingsrede, heeft haar ontwerp in de zitting van heden aangeboden. Zonder regtstreeks het nieuwe bewind aan te tasten, wordt in het adres de aftreding der vorige bewindsliéden betreurd, die, zoo leest men daarin, de sympathie des volks genoten.

Groningen, 14 Nov. Men verneemt, dat ook in deze stad een adres, aan Z. M. den Koning gerigt, circuleert, houdende verzoek, dat het Z. M. behagen moge gepaste maatregelen te nemen om de vrijlating der slaven in 's rijks Overzeesche Bezittingen tot stand te brengen. Dit adres, is reeds door verscheidene hoogleeraren, predikanten en andere voorname ingezetenen dezer stad onderteekend. *Gr. Ct.*

— Te Veendam en Zuidbroek zouden zich enkele gevallen van Cholera hebben voorgedaan.

— Sedert de laatste opgave van cholera-zieken zijn bij de plaatselijke geneeskundige commissie opgegeven, als bijgekomen 3, hersteld geene, overleden 2, in behandeling 4. (*Gron. Ct.*)

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

Parijs, 9 Nov. Onlangs zijn, naar verhaald wordt, verscheiden duizend exemplaren van een Republikeinsch jaarboekje, door den uitgeweken socialist H. Magen geredigeerd, en dat ten titel draagt *Almanach des Opprimés*, op eene verraderlijke wijze in Frankrijk binnengesmokkeld, zonder dat de politie daarvan kennis gedragen heeft, voor dat het te laat was. De almanak, die de grofste aantijgingen en beleedigingen jegens den Keizer bevat en ook de Keizerin geenszins spaart, is namelijk te Brussel gedrukt, maar gelijktijdig heeft de schrijver een aantal kleine pleisterbusten van den Keizer en Keizerin doen vervaardigen, welke vervolgens in kisten gepakt, Frankrijk binnenkwamen, aldaar, om de treffende gelijkenis, algemeen bewonderd en druk verkocht werden. Doch in de kruin van elke buste was eene kleine opening, door welke de almanak, behendig opgevouwen, gestoken was. Tot veler verwondering werden deze bustes bij voorkeur door de Republikeinen, die van het geheim wisten, gekocht, maar ten laatste kwam de ware toedragt der zaak aan het licht. — **Zoo listig weten de democraten hunne gevoelens tot in de hoofden der Vorsten zelve te doen doordringen.**

10 Nov. Dezer dagen heeft de prefect van policie den Turkschen gezant op het kerkhof van Père Lachaise vergezeld, om er een groote plek gronds te kiezen bestemd tot begraafplaats der Muzelmannen.

ENGELAND.

De lord-luitenant van Ierland, graaf St- Germans, heeft geweigerd te voldoen aan het verzoek der Protestansche alliantie betrekkelijk O'Callaghan, die, een man tot veertien dagen gevangenisstraf veroordeelde op grond van traktaatjes uitgedeeld te hebben. De deputatie der alliantie verzocht, dat die ambtenaar ontslagen mogt worden. Het onderhoud met de deputatie is een der gewigtigste die sedert lang plaats hadden en zal waarschijnlijk bittere vruchten opleveren. De lord luitenant verwees de deputatie naar het hooge geregtshof in Ierland, ofschoon de deputatie zich reeds vroeger vergewist had, dat de zaak tot de bevoegdheid van den lord-luitenant behoorde. De procureur-generaal, die dezen ter zijde stond, gaf zijn advies in gelijken geest als graaf St. Germans, en de deputatie vertrok onder de pijnlijke overtuiging, dat blijkbaar een onregtvaardig en door godsdiensthaat ingegeven vonnis, zoowel wat het onderwerpelijke als vroegere betrof, bevestigd werd door de uitspraak van het hoogste gezag in Ierland, alwaar men thans aannemen kan, dat vervolging om godsdienstige beginselen begonnen is. Reeds deze week hebben sommige bladen zich hevig uitgelaten tegen den lord-luitenant over de zijde, welke hij in deze zaak scheen te kiezen.

Londen, 8 Nov. De admiraal Christopher John Williams Nesham is den 5 dezer, in den ouderdom van 85 jaren, te Exmouth overleden, waar hij sedert twintig jaren op zijne goederen woonde en zich door zijne liefdadigheid jegens behoeftigen algemeen bemind heeft gemaakt. Hij trad in Januarij 1782 in de zeedienst en heeft zich in verschillende gevechten onderscheiden, maar vooral door de edelmoedige redding van een Franschman, in den aanvang der Fransche omwenteling. Het verhaal dier gebeurtenis, eenige jaren geleden door een Engelsche tijdschrift medegedeeld, luidt dus: Toen de heer Nesham, tijdens hij nog jong officier was, zich ten jare 1789 te Vernon in Frankrijk bevond, stond het gepeupel gereed, in een oproer, een gegoed ingezeten, den heer Planter, op te hangen. De jeudige officier, die daar juist voorbij ging, vroeg wat er gebeurde en bemoeide zich, op het vernemen daarvan, met de zaak. Men lachte hem uit en wilde hem van daar jagen, maar overtuigd van het vast voornemen des volks om den heer Planter, die den strop reeds om den nek had, te dooden, drong hij tot dezen door, sloeg de armen om diens hals, en riep uit dat, wanneer men toch onschuldigen om het leven bragt, men hem insgelijks op moest hangen. Dit heldhaftig gedrag werkte op het verwoede volk, men juichte hem toe en liet den heer Planter ontvlugten. Ten volgenden jare besloot de vergadering van de vertegenwoordigers der gemeenten te Parijs, op het voorstel der aanzienlijkste ingezetenen van Vernon, den heer Nesham, als blijk van erkentenis zijner edelmoedige zelfopoffering, eene burgerkroon en den degen der nationale garde van genoemde hoofdstad op te dragen.

10 Nov. Men verwacht op nieuw een belangrijken uitvoer van zilver naar China, ten gevolge van den bijzonder hoogen koers van den dollar aldaar.

— Te Dublin is de cholera uitgebroken.

— Op het gisteren door den nieuwen lord mayor van Londen gegeven gastmaal in Guildhall, waren van het nieuwe ministerie tegenwoordig: de lord kanselier graaf Aberdeen, graaf Clarendon, lord John Russell, lord Palmerston, sir Ch. Wood en de hr. W. Molesworth. De gezanten der Vereen. Staten van Denemarken en van Paraguay waren de eenige buitenlandsche vertegenwoordigers. Lord Aberdeen gaf bij het beantwoorden van den toast eene vrij duidelijke politieke bedoeling aan zijne rede. De minister zeide: „Ik vertrouw, dat niets zal voorvallen, strekkende om den voortgang van deze verbeteringen (nationale verbeteringen) en die hervormingen welke ik zoo zeer wensch, te stuiten. Zij kunnen slechts tot stand komen, door de voortduring der rust die wij zoo lang genoten hebben, en onder bevrijding van alle rustverstorende oorzaken, hetzij van binnen of van buiten. (Toejuiching). Mylord Mayor, toen ik eenigen tijd geleden, de eer had de genoodigde te zijn van uwen ambtelijken voorganger, verklaarde ik, en zulks welligt ten aanhoore van eenigen die thans tegenwoordig zijn, dat de staatkunde van Harer Majesteits bewind eene staatk. van vrede was. (Toejuiching). Ik wensch bij deze gelegenheid die verklaring te herhalen. (Hernieuwde toejuiching). Ik zal verder gaan en zeggen, dat geen ander stelsel immer door mij zal worden verkondigd. (Toejuiching). Doch hoezeer deze woorden uit volle overtuiging zijn voortgesproten, zoo moet daaruit de onmogelijkheid van eenen oorlog niet afgeleid worden. Integendeel weten wij, dat dit het geval niet zijn kan; doch zij beteekenen wat mij betreft, dat ik niet dan met den grootsten tegenzin tot den oorlog besluiten zal; en dit nimmer dan wanneer die gevorderd — duidelijk gevorderd wordt door eene juiste schatting der eer en der belangen van dit rijk. (Toejuiching). Dit is, geloof ik, de pligt van Engelsche ministers. Het is, hiervan ben ik zeker, de pligt eens christens. (Toejuichingen. — Deze officiële mededeeling is de gewigtigste, dat men sedert lang aangaande de Oostersche staatkunde vernomen heeft.

— De postmeester-generaal berekent, dat het postwezen 30,000 pd. st. verliest met het overbrengen van nieuwsbladen, en 1,000,000 ps. st. wint bij het vervoer van brieven.

PRUISSEN.

Door de regering is aan hare consuls **in de Donau-Vorstendommen** bevel gezonden, met het nieuwe bewind de betrekking te onderhouden waarin zij tot de vertrokken hospodars hebben gestaan.

— Te Berlijn hebben eenige boekhandelaars en andere burgers dier stad vier groote openbare boekerijen opgerigt, bestemd voor de arbeidende klasse. De boekerijen bevatten reeds meer dan 10,000 boekdeelen, waarvan 2389 over de algemeene geschiedenis van Duitschland, 570 inhoudende levensbeschrijvingen, 1572 over aardrijkskunde, en reizen, 702 over natuurkundige wetenschappen, 581 over zoologie, 5082 over de duitsche letterkunde. De leerzaal in elk der gebouwen is dagelijks van 7 ure 's ochtends tot 11 ure 's avonds geopend. Het getal arbeidslieden, die van deze nuttige inrigting gebruik maken, neemt dagelijks toe.

— In Pruissen bestaan thans 22 zoutwerken; die echter, zoo als bekend is, niet voldoende zijn om in de behoefte van het land aan zout te voorzien. In 1852 leverde Pruissen 59,051 last wit keukenzout en 251 last geel en zwart zout op, te zamen 59,302 last, zwaar ieder 4000 pond.

— De zijdeteelt in de mark Brandenburg neemt, niettegenstaande de vele moeijelijkheden, waarmede zij te kampen heeft, steeds meer toe. In ééne spinnerij zijn in het loopende jaar reeds 1000 pond zijde bereid.

— Prins Frederik Willem, zoon van den prins van Pruissen, is met veel plegtigheid in de orde der vrijmetselaren opgenomen.

— De vermeerdering van het getal brieven sedert de vermindering van het briefport in Pruissen dekt volkomen het tekort door die vermindering in de ontvangsten ontstaan, zoodat de brievenposterij even als vroeger 1 millioen thaler zuivere winst aan den staat oplevert.

— De graaf van Isenburg, die den Hessischen Minister van Hassenpflug een dragt stokslagen heeft toegediend, heeft zich door de vlugt aan eene regtsvervolging onttrokken; hij zou naar Parijs gegaan zijn. De Groot-Hertog en de 1e Kamer hebben den Minister hun diep leedwezen over het gebeurde betuigd.

OOSTENRIJK.

Het huwelijk van den Keizer met Prinses Elizabeth van Beijeren, zal naar men verneemt, den 24sten April e. k. voltrokken worden.

— Op de j.l. Zaturdag te Holitsch gehouden Keizerlijke jagtpartij zijn 2739 fazanten en patrijzen geschoten, die per spoortrein naar Weenen zijn vervoerd.

BELGIE.

Brussel, 11 Nov. De trein van Parijs is eerst ten 12½ ure aangekomen. Het lang oponthoud werd veroorzaakt door een ongeval tusschen Amiens en Corbie, alwaar de passagierstrein tegen een goederen-trein stiet, doordien de mist belet had de seinpalen te zien. De schok was verschrikkelijk. Een reiziger, paardenkooper van beroep, werd aan het hoofd gekwetst; den machinist zijn twee ribben gebroken, de postbeambten hebben mede kwetsuren bekomen. De locomotief brak, drie goederen-wagens verbrandden geheel en al en twee werden aanmerkelijk beschadigd; de postwagen werd letterlijk plat gedrukt. Al de reizigers, behalve de gekwetste paardenkooper, zijn zonder eenig letsel te Brussel aangekomen. De weg was door het voorgevallene zoodanig overladen met stukken en splinters der gebroken rijtuigen, dat geruime tijd noodig was om hem weder bruikbaar te maken, waartoe arbeiders van Amiens werden ontboden, en uit welke stad eene hulp-locomotief werd gezonden, daar de locomotief die den trein had gesleept geheel verbrijzeld is.

ITALIE.

De Koning van Napels wil zijne eerste vrouw, dochter van wijlen Koning Victor Emmanuël van Sardinië, heilig doen verklaren. Deze vorstin is in 1836 overleden, en men beweert, dat zij gedurende haar leven verscheidene wonderen heeft verrigt. Het onderzoek, hetwelk tot de heilig-verklaring noodig is, zal eerlang te Napels begonnen worden.

DENEMARKEN.

Koppenhagen, 8 Nov. Het *Folksthing* heeft van den minister van financiën een wets-ontwerp ontvangen, strekkende, om bij de tegenwoordige duurte der levensmiddelen, de bezoldiging van alle staatsbeambten, wier tractement 2000 rd. (2,625) 's jaars niet te boven gaat, te verhoogen met 20 à 25 pct. naar mate van het bedrag van het tractement.

NOORWEGEN.

De *Amst. Ct.* bevat het volgende berigt uit Montrose van den 5 dezer:

Wij vernemen van Tromso, in Noord-Norway, (Noorwegen) dat een schip, uit de haven ter vischvangst gezonden naar de Noordpoolzee, om Spitsbergen heen, zoo even in netelligen toestand is teruggekomen. Terwijl het grootste deel van het scheepsvolk en de kapitein zich in de boot bevonden, was het schip, door den wind en het ijs voortgedreven, in volle zee geraakt, en twee mannen die aan boord waren gebleven, niet in staat zijnde het vaartuig zoo te besturen, dat het de kust weder kon bereiken, waren genoodzaakt het voor den wind te doen zeilen en bereikten spoedig de kust van Norway. De overige bemanning terugkomende en het schip niet vindende, zou een gewissen dood hebben gevonden indien zij op het eiland gebleven ware, blootgesteld aan het ruwe noordpool klimaat en zonder eenig levensonderhoud; zij besloot dus te trachten in de boot huiswaarts te keeren. De heldhaftige poging dier personen werd met den besten uitslag bekroond, want op ongeveer 10 mijlen afstand van de Noordkaap werden zij door een naar Hammerfest bestemd schip opgenomen, en volbragten van daar per stoomboot hunne reis naar Tromso. De ontberingen welke zij hebben geleden en hunne lotgevallen op hunne lange reis door

de Noordpoolzee, blijken reeds voldoende uit de omstandigheid dat hunne boot geheel van zeilen is beroofd, dat zij geen ander voedsel dan het raauwe vleesch eens ijsbeers en geen ander water te drinken hadden, dan de regendroppelen, die uit den hemel vielen en welke zij in staat waren op te vangen.

RUSLAND.

Te Petersburg zijn sedert het uitbarsten der cholera aldaar, op den 1 October 1852 tot 1 October 1853, door die ziekte aangetast 13861 personen, waarvan 5609 overleden.

— In het *Journal de Petersbourg* leest men eene verklaring van den minister van finantien, dat tot 22 Nov. geen embargo zal worden gelegd op de Turksche schepen, die in de Russische havens liggen; die termijn evenwel verstreken zijnde, zullen alle Turksche handels-vaartuigen prijs worden verklaard.

TURKIJE.

De Belgische zaakgelastigde bij de Porte is door den Sultan tot kommandeur der orde van Medjidié benoemd, terwijl de eerste legatie-secretaris en de kanselier tot officieren, en de beide tolken tot ridders dier orde benoemd zijn. De Sultan heeft door het verleenen van deze onderscheidingen zijne tevredenheid willen doen blijken over de goede verstandhouding, welke de Belgische legatie te Konstantinopel en België weet te bewaren.

— Volgens berigten uit Konstantinopel, heeft de Sultan alle voorstellen, welke de diplomaten hem hebben gedaan, om de zaak met Rusland te schikken, *stellig verworpen*.

— Er zijn bevelen gegeven alle levensmiddelen, enz. van de grenzen tot op zes mijlen afstand in het binnenland te brengen. — De Russische ruiterij kan, ten gevolge van de moerassige grond weinig operatiën doen.

— Het beleid der regeringszaken in de vorstendommen is thans geheel in handen van de Russen, wier eerste zorg, na het vertrek der hospodars, was, zich meester te maken van de sommen, die in de schatkist waren bewaard, en bevel te zenden aan de gouverneurs der verschillende distrikten, om de gemeentekassen onmiddelijk naar Bucharest over te maken. Al de levensmiddelen op de markten zijn op een prijs gesteld ver beneden hunne waarde, en de kooplieden die meer eischten werden door de soldaten met stokslagen gestraft.

— Het Fransche regeringsblad van ll. Vrijdag deelt tijdingen meda uit het Oosten. Den 2 dezer is eene divisie van de Engelsch-Fransche vloot in den Bosphorus voor anker gekomen. De admiraals Hamelin en Dundas bevonden zich te Konstantinopel.

— De Porte heeft, op de vertoogen van den Oostenrijkschen internuncius, bepaald, dat de Oostenrijksche uitgewekenen niet in de legers van Europa zullen gebezigd worden.

— De tijdingen van het oorlogs-tooneel in Azië bevestigen het treffen bij Battoun, ten gevolge waarvan Selim-pacha de Russische grenzen had overschreden.

— De *Morning Chronicle* berigt, dat twee Engelsche en twee Fransche linieschepen, benevens acht stoombooten, in den Bosphorus geankerd liggen, en dat 25,000 Turken bij Widdin den Donau zijn overgetrokken.

— In *the Sun* leest men, dat de Turken de Russische vesting Skefkatil stormenderhand hebben bemagtigd.

— De heer von Bruck, Oostenrijksch gezant te Konstatinopel, heeft aan de vertegenwoordigers der andere mogendheden aldaar bij circulaire berigt, dat hij de Russische onderdanen onder zijne bescherming neemt.

— De Turksche sterkte Isactcha is niet verbrand, zooals het gerucht liep, maar slechts een dorpje nabij die sterkte gelegen, en dat houten huizen had, is eene prooi der vlammen geworden.

— In het gevecht bij Oltenitza zouden meer dan 1200 Russen en daaronder vele hoofd-officieren gesneuveld zijn.

PERZIE.

Te Londen is een gerucht bekend geworden volgens hetwelk Rusland een verbond met Dost-Mahomed en met Perzie gesloten heeft, en dat een aanzienlijk Perzisch leger zich in de vallei van Sultanieh zamengetrokken heeft, om gezamenlijk met Rusland tegen de Turken te strijden.

AMERIKA.

Het schijnt zeker dat generaal Santa-Anna voornemens is zich tot Keizer van Mexico te doen uitroepen.

— Te San-Francisco werd eene expeditie uitgerust, om bezit te nemen van de Mexikaansche provincie Sonora.

— Te Jacatan heeft men gepoogd eene omwenteling tot stand te brengen. De bestaande regering heeft echter de bovenhand behouden, na eenen strijd die aan 300 menschen het leven heeft doen verliezen.

— Mevrouw Ida Pfeiffer is van Batavia te San Francisco aangekomen.

— Op den Panama-spoorweg is een spoortrein van de brug te Taberelia geworpen in eene zestien voet diepe groeve, door het in den weg loopen van een os. Van de 600 reizigers zijn vier omgekomen en verscheidene zwaar gewond.

— De bekende Zweedsche Ingenieur Ericson, uitvinder van het nieuwe Calorische stelsel, is te New-York aan de cholara overleden, zonder de verbeteringen in zijne uitvinding te hebben kunnen brengen, welke hij had bedoeld.

AUSTRALIE.

Van de Sandwich-eilanden wordt berigt, dat men er eene emigratie van 12,000 Russen verwachtte.

DRENTHE.

Assen, 16 Nov. Bij de Regering bestaat het plan, om de telegraaflijn van Zwolle over Meppel en Assen naar Groningen tegen het einde van 1854 te voltooijen en de voortzetting naar Friesland en Hannover dadelijk met het begin van 1855 aan te vangen.

— Men verneemt, dat het bestuur van het IXe landhuishoudkundig congres heeft verzocht, dat de locale van het Provinciaal Geregtshof en van de Arr. Regtbank te Assen, in het Paleis van Justitie alhier, mogen worden beschikbaar gesteld tot het houden der vergaderingen van het congres, behoudens de verpligting, om, ten zijnen koste, deze localen weder in den gewonen staat te brengen, en dat dit, onder goedkeuring van H.H. Ged. Staten, is toegestaan.

— Op de jaarmarkt, den 4 dezer te Annen, gemeente Anlo, gehouden, waren aangebragt 440 varkens, welke meest alle voor goede prijzen zijn verkocht. De jonge varkens golden van *f* 4-″ tot *f* 20-″ en de oude van *f* 15-″ tot *f* 30-″.

— Z. M. heeft het beroep naar Bellingwolde, uitgebragt op *A. ten Oever*, pred. te Gasselter-Nieuwveen, goedgekeurd.

— In de klassis Meppel is evenals in de beide andere klassis van Drenthe eene afdeeling opgerigt van het Nederl. Zendelinggenootschap. Ter bevordering dezer zaak zullen er van tijd tot tijd vergaderingen, der leden gepaard, met een plegtig bid-uur, gehouden worden; gisteren zou de eerste vergadering in het gemeente-huis te Havelte plaats hebben, terwijl Ds. *Horreus de Haas* bij den plegtigen bidstond in de kerk zou voorgaan.

— Den 9 dezer is het nieuwe Stadshuis te Meppel in gebruik gesteld; men roemt zeer deszelfs fraaiheid en doelmatige inrigting.

— Wij vernemen nog, dat tot meter en taxateur voor het 6de district Dalen is benoemd *H. Lambers*, geagreëerd klerk te Gieten; voor het 7de district Beilen, *F. B. F. Sonnenberg*, thans in het 6e district; voor het 9e district Zuidwolde, *C. P. Hulst*, thans in het 10e district; voor het 10e district Hoogeveen, *J. Nijenhuis*, thans in het 2e district van Zwolle.

— In de gemeente Nijeveen is op nieuw de longziekte ontstaan op de stallen van *G. Thalen*, *J. H. Oosterveen*, Ds. *H. D. Westerveen*; op deze stallen benevens op die van *H. J. Withaar* en de wed. *Withaar* zijn daarop de runderen ingeënt. Het is te bejammeren, dat de veehouders in die gemeente niet algemeen tot de inënting overgaan. Sedert het ontstaan der ziekte zijn in dit jaar 62 runderen in de genoemde gemeente overleden, als: bij *Barteld van 't Ende* 6, *J. Nijmeijer* 10, *K. Wind* 2, *L. Manden* 14, *G. A. Keijzer* 14, *D. C. Derks* 3, *P. Luichies* 3, *Dr. Vos* 2, *A. Engels* 1, *G. Eppinge* 3, *B. Luichies* 2, *Kor Venema* 1 en *T. R. Thomas* 1. Ook te Wannepervecn is op twee stallen de longziekte uitgebroken.

— Bij al het nuttige dat te Stads-kanaal voor en na wordt tot stand gebragt, mag men voegen, dat nu aldaar, bij het departement der maatschappij tot nut van 't algemeen, eene spaarkas is opgerigt, rentende 3 ten honderd. Wekelijks zal er gelegenheid gegeven worden, om in deze kas eene grootere of kleinere som te storten, die echter niet beneden 25 cents mag bedragen. Bestuurders zijn: de heeren dr. *B. J. Riedel*, mr. *G. R. Voormeulen van Boekeren*, *Joh. van der Tuuk* en *J. C. van der Loeff*. (*Gron. Ct.*)

— Met genoegen vermelden wij, dat een ingezeten dezer gemeente de daghuur zijner arbeiders, uithoofde van de duurte der eerste levensbehoeften, met 10 cent per dag heeft verhoogd, in de hoop, dat zulks navolging vinde.

— Den 14 dezer maakte de heer *T. van Duinen*, Predikant te Vledder, aan zijne gemeente bekend, dat hij 't beroep naar Mantgum en Schillaard, Prov. Friesland, had aangenomen. Ten blijke, hoezeer de gemeente op het behoud van dezen leeraar gesteld was, kan dienen, dat de kerkeraad jl. Vrijdag avond is vergaderd geweest, om aan ZWEWe. *f* 200-″ boven zijn tractement jaarlijks aan te bieden, indien hij kon besluiten te blijven. Smartvol was dan ook de tijding dat ZWEWe. het uitgebragt beroep had aangenomen.

— Ds. *J. M. le Coultre* te Blokzijl heeft het Emeritaat met pensioen bekomen.

— In den nacht van 12 tot 13 dezer zijn er 7 schapen gestolen uit het hok van *L. Wever* op de Smilde. Men is de daders nog niet op het spoor.

* **Zwinderen, 12 Nov.** Voor eenige dagen is alhier eene kat door een gansarend gedood; de eerste, die waarschijnlijk op de loer stond, om iets te vangen, schijnt plotseling door den laatsten overvallen te zijn; althans toen iemand de strijdplaats naderde, was de kat reeds eene prooi van zijnen vijand geworden, omringd door eene menigte kraaijen, die gaarne den buit met den arend zouden gedeeld hebben; de arend hield het slagtoffer in zijne klaauwen en was reeds begonnen, hetzelve te verslinden, toen hij verrast werd en zijn prooi moest achterlaten.

* **Nieuw-Buinen, 12 Nov.** Heden morgen werd ontdekt, dat uit het land van *A. G. Altona* vermist werd eene vette koe. Na zoeken vond men haar in eene veenput nabij het land, en was van boven op den rug het vel gedeeltelijk los gemaakt en een gedeelte van het vleesch mede genomen als ook het daarin aanwezige vet. — Deze koe was door gemelden *Altona* verkocht aan een vleeschhouwer te Stads-kanaal voor de som van honderd gulden, welke gelden gisteren aan *Altona* waren betaald. Wenschelijk ware het, dat de daders der daders werden opgespoord.″

* De alhier gebouwde kerk is met de pastorij den 10 jl. door den heer Hoofd-Ingenieur opgenomen, en zal aanstaanden Zondag den 20 dezer plegtig aan de dienst van God worden toegewijd. Wij vernemen dat de WelEerw. Heer, *P. Mulder*, predikant van Borger, de in deze zaak zoo zeer belangstellende menigte zal voorgaan.

* **Hoogeveen, 14 Nov.** De op jl. Vrijdag ten behoeve der verpleegden in het armen-werkhuis alhier gedane jaarlijksche zoogenaamde aardappelen-collecte, heeft opgebragt aan contanten *f* 121,57, 75 mudden aardappelen en 20 mudden knollen.

* **Coevorden, 14 Nov.** De heden gehouden ganzemarkt was druk bezocht, er waren eene menigte schapen en koeijen aangebragt, doch als ter bespotting slechts eene gans; deze worden thans bij de eigenaars in massa opgekocht en naar Engeland vervoerd. Rogge was van *f* 10-″ tot *f* 10,50; bockweit, waarvan p. m. 30 lasten ter markt, van *f* 7-″ tot *f* 7,50; boter 70 cents.

* Wij vernemen ons te kunnen vermelden, dat de Minister van Financiën, uit aanmerking van de bestaande hooge prijzen der levensmiddelen, de commiesen van de 3de en 4de klasse, welke met huisgezinnen zijn belast, naar gelang der laatste, met eene buitengewone gratificatie heeft begunstigd.

* **Veenhuizen, 13 Nov.** De aardappel-oogst is hier in de gepasseerde week afgeloopen. - Opmerkelijk is het, dat de aardappels, die hier dit jaar niet veel van de ziekte geleden hebben, zooveel minder opgebragt hebben dan in vorige jaren. Men heeft hier stukken land, die in vroegere jaren 180 a 200 mudden aardappels opbragten en die dit jaar niet meer dan 60 a 70 mud opgeleverd hebben. Overigens zijn ze klein maar behoorlijk van smaak.

* Als eene bijzonderheid kan van hier worden medegedeeld, dat op den 12 dezer door *J. Houtman* aan het 1e gesticht alhier zijn 78 jarig geboortefeest, en tegelijk met zijne vrouw het feest hunner 50 jarige huwelijks vereeniging in goede gezondheid, in 't bijzijn van eenige hunner kinderen en kleinkinderen en menig vriend, die aan de feestelijkheid deelnam, is gevierd. — Het genoegen der feestvierenden werd nog door illuminatie en menige feestdronk verhoogd.

* **Smilde, 14 Nov.** Vrijdag morgen jl. ontdekte *E. S. van Veen*, landbouwer alhier, dat zijne drie schapen uit zijn weideland onmiddelijk achter zijn huis vermisten; onderzoek doende kwam hij door 't spoor al spoedig tot de overtuiging dat ze naar Friesland waren ingedreven. Dadelijk keerde hij terug en reed met den wagen ter opsporing verder, met het gelukkig gevolg, dat hij reeds vrijdag avond te weten kwam, dat ze door *H. Heinhuis* en diens stiefzoon *J. L. de Vries*, arbeiders alhier, aan den Bontenbok, digt bij 't Heerenveen waren verkocht geworden. — *Van Veen* deed terstond aangifte aan de justitie aldaar; twee zijner schapen kreeg hij daarvan terug, maar het andere was reeds door den kooper geslagt. — Heden nacht terugkomende gaf hij van een en ander onverwijld kennis aan den heer Burgemeester alhier, die terstond de daders in arrest nam; bij het verhoor, voor ZEd. ondergaan, erkenden zij den daad; gisteren zijn zij gevankelijk aan den heer officier van justitie te Assen overgeleverd: zij waren 's avonds te voren juist van hunne onderneming te huis gekomen.

* Als een bewijs, dat de afvaart van turf hier thans zeer druk is, kan dienen, dat in de vorige maand October zijn afgevaren 652 schepen, en in deze maand tot heden 313. Wegens drukte op de vaart en het menigvuldig schutten, hebben de schippers, om van Meppel boven het laatste schut te komen, soms twee dagen werk, 'twelk anders in een halven dag geschiedt.

* **Emmen, 12 Nov.** Heden nacht heeft in deze gemeente een betreurenswaardig voorval plaats gehad. Twee ambtenaren waren tusschen hier en Roswinkel op surveillance; eenigen tijd hadden zij daar gelegen, toen 15 zoutsmokkelaars dien weg langs kwamen, en het, op het zien der ambtenaren, op een loopen zetten, elf pakken achterlatende. De overige smokkelaars ontkwamen, doch één werd door de ambtenaren gepakt, zij bonden dezen de handen, waarop een der ambtenaren naar Emmen ging, om een wagen te halen, ten einde het zout te vervoeren. De andere ambtenaar had de menschlievendheid, om den gevangene, die op den grond lag, met den mantel van den weggeganen ambtenaar te dekken; hiervan maakte de smokkelaar gebruik, om zonder dat zulks door zijn bewaker bemerkt werd, onder den mantel de touwen los te maken, en toen de eene ambtenaar ver genoeg verwijderd was, wierp hij den mantel af en trachtte te ontvlugten; zijn bewaker grijpt hem echter en nu ontstaat er tusschen hen beiden, op het eenzame veen, ver van menschen verwijderd, eene worsteling op leven en dood; zij tuimelen al worstelende in een sloot, komen er weder uit en de worsteling begint op nieuw, totdat de ambtenaar, zijn leven bedreigd achtende, zijn pistool grijpt, het den smokkelaar op de borst zet, aftrekt en dezen dood bij zich doet nedervallen. De naam van den ambtenaar is *J. van den Berg*, die van den smokkelaar *W. Talens*; deze woonde te Nieuw-Buinen, laat eene vrouw en twee kinderen na, en schijnt, het smokkelen uitgezonderd, een oppassend man te zijn geweest.

Meppel, 14 Nov. Door 's rijks-ambtenaren is dezer dagen eene koe benaderd van den heer *E. G.* alhier. De koe, die door genoemden heer was aangegeven voor eene waarde van *f* 120, kon hij van de ambtenaren terug bekomen voor *f* 150; doch zulks niet verkiezende, zoo moesten de ambtenaren de koe behouden, en doordien zij hier geene koopers konden erlangen, zonden zij daarmede jl. maandag iemand naar de weekmarkt te Steenwijk; doch daar komende, klonk het ook daar van mond tot mond ″het is eene benaderde koe, wilt gij die koopen?″ Het gevolg hiervan was, dat niemand de koe wilde koopen; eindelijk evenwel deed zich een kooper op, echter onder voorwaarde, dat men hem de koe op zekere plaats ver buiten de stad moest bezorgen, ten einde het verwijt der menigte te ontwijken, dat hij zoodanige koe, die niemand wilde hebben, kocht; zoo gezegd, zoo gedaan; de verkooper, niet weinig verblijd, toog met zijne koe naar de aangeduide plaats en zat er van uur tot uur met ongeduld te wachten, doch wie niet kwam was de gewaande kooper. Eindelijk bemerkende, dat hij door een snuggeren Overijsselsman duchtig was gefopt, begaf hij zich weder naar Steenwijk om met de onverkochte koe zijn weg naar hier te kunnen vervolgen. Men verneemt, dat de ambtenaren sedert geene poging weder hebben aangewend, om deze koe te verkoopen, maar haar voor eigen rekening hebben geslagt en gehouden. *Prov. Ov. Ct.*

15 Nov. Gisteren is door de policie alhier gearresteerd en naar Leeuwarden opgezonden *Johannes Lohuis*, te huis behoorende te Tubbergen (Overijssel), laatstelijk gewerkt hebbende in de Provincie Friesland, als voorkomende in het algemeen Policie-blad onder de gesignaleerde misdadigers, ter zake van valschheid in geschriften, ten gevolge waarvan tegen hem bevel tot gevangenneming is verleend door de Arrondissements Regtbank te Leeuwarden.

Wij deelen onzen lezers hierbij mede het protest, door leden der Amsterdamsche gemeente ingediend, tegen de beroeping van Dr. L. S. P. Meijboom.

″ *Amsterdam*, 31 October 1853.

″ *Wel Eerwaarde en Eerwaarde Heeren!*

″ De ondergeteekenden, zoo door uiterlijke belijdenis, als door inwendige overtuiging, en derhalve, niet alleen naar den vorm, maar bovenal naar het wezen, leden der Nederlandsche Hervormde Kerk, van de gemeente te *Amsterdam*, nemen de vrijheid en rekenen het ten pligt, zich tot UWelEw. en Eerw. te wenden, naar aanleiding van het genomen besluit, in uwe Vergadering van den 4 October 1853, waarbij tot herder en leeraar der Nederduitsche Hervormde gemeente alhier is beroepen, de heer L. S. P. Meyboom, Th. Dr. en predikant te *Groningen*.

″ De ondergeteekenden zich verzekerd houdende, dat de persoon van den beroepenen of liever zijne geloofsovertuiging, zoo als die zich in prediking en geschriften heeft geopenbaard, bij u allen, of stellig bij het meerendeel uwer, bekend is, zullen niet in het breede de redenen van hun bezwaar te dien aanzien ontwikkelen, en kunnen in deze volstaan, met UWelEerw. en Eerw. te herinneren, dat de heer L. S. P. Meyboom niet alleen ontkent en verloochent, maar bovendien ten krachtigste bestrijdt, onder meerderen:

1°. De waarachtige en eeuwige Godheid van den Zone Gods, onzen Heere Jezus Christus.
2°. De uitdelging der schuld door het bloed des kruises.
3°. De onfeilbaarheid van de leer der apostelen.

″ Leerstellingen niet alleen die ons dierbaar zijn, maar die ook bovenal tot de kern en het wezen van de leer der Hervormde Kerk behooren, op grond van het eeuwig en onfeilbaar getuigenis van Gods woord.

″ En dat deze onze beschuldiging juist is en boven allen twijfel verheven, zal wel door de meesten uwer niet worden ontkend.

″ En zulk een man, is in Uwe Vergadering, als vertegenwoordigende de Nederduitsche Hervormde gemeente te *Amsterdam*, als haren Herder en Leeraar verkozen.

″ De ondergeteekenden kunnen niet ontveinzen, dat de gedane keuze, die zij niet hadden verwacht, hun ten eerste gegriefd en bedroefd heeft; in de eerste plaats met betrekking tot Uw Eerw. en Eerw. zelve, uithoofde zij daarin het bewijs ontvangen hebben, dat het meerendeel Uwer Vergadering, door hunne stemmen op den beroepenen, (een man van te algemeene bekendheid) uit te brengen, ook ongetwijfeld zijne geloofsovertuiging zullen deelen. Maar ook in de tweede en voorname plaats met betrekking tot de Gemeente, die door zulk eene keuze, voor het oog der gansche Vaderlandsche Kerk, niet weinig tentoongesteld is, en dat niet alleen, maar op welks akker, het onkruid nu met kwistige hand staat gestrooid te worden, waardoor vele onvaste zielen, zoo de Heer het niet verhoedt, in plaats van op den weg des levens, op dien des verderfs zullen geleid worden.

″ Als wij nagaan, wat nog onlangs door dezelfde gemeente, onder de leiding van Uw WEerw. en Eerw. verrigt is, met betrekking tot de zoozeer gevreesde invoering der bisschoppelijke hierarchie, dan ware het inderdaad niet te verwachten, dat dezelfde mannen, die een Kerkgenootschap tegenstonden, waarin de verdiensten van den éénigen Middelaar en Zaligmaker verloochend worden, alsnu een man in hun midden tot opbouwing der Gemeente zouden roepen, die, al is het dan ook in betere en beschaafder vormen, toch altijd in de verloochening van de verdiensten des Zaligmakers, met dat Kerkgenootsgap eensgezind is, en nog bovendien, wat Rome niet doet, de waarachtige Godheid van Zijnen gezegenden Persoon ontkent en bestrijdt.

″ De ondergeteekenden hebben zich voor God en hun geweten afgevraagd, wat in de gegevene omstandigheden voor hun pligt en roeping was, en zijn tot de volle overtuiging gekomen, dat zij tegen de beroeping door Uwe Vergadering van den heer L. S. P. Meyboom, Th. Dr. en Predikant te *Groningen*, als Herder en Leeraar der Nederduitsche Hervormde Gemeente alhier, ten krachtigste behooren te protesteren.

″ De ondergeteekenden hebben zich verder de vraag voorgesteld, of zulk een protest de strekking moest hebben, om tegen het uitgebragte beroep kerkelijk te procederen, of zich enkel te vergenoegen, tegen hetzelve openlijk getuigenis af te leggen; en zijn tot het resultaat gekomen aan het laatste de voorkeur te geven, en dat niet, omdat zij meenen of overtuigd zijn, dat er geene gronden tot het eerste bestaan, maar omdat zij vreezen, dat de kerkelijke Autoriteiten, waartoe zij zich in zoodanig geval behooren te wenden, en die welligt voor een deel uit de personen Uwer Vergadering bestaan, hunne eigene veroordeeling niet zullen uitspreken, en zij ongaarne de Gemeente andermaal, als het ware, in het aangezigt willen laten slaan.

″ De ondergeteekenden *protesteren* derhalve bij deze, tegen de beroeping van den heer L. S. P. Meyboom, door openlijk te getuigen en te verklaren:

1o. Dat zij denzelven nimmer als hunnen Herder en Leeraar zullen erkennen.
2o. Dat zij al het mogelijke zullen aanwenden, om de leden hunner Gemeente op het gevaar te wijzen dat

hun dreigt, door de prediking in hun midden eener leer, die zij bestrijden zullen, zoolang er een adem in hun binnenste is.

„Dat daardoor de rust en vrede in de gemeente niet zal worden bevorderd is ontwijfelbaar, doch zij protesteren nu voor alsdan, tegen elke beschuldiging, die tegen hen ten dien aanzien zal worden ingebragt, daar de wonde door geen ander, dan door Uwe Vergadering geslagen is, op welke alleen alle verantwoording rust.

„Alvorens te eindigen, hebben de ondergeteekenden nog eenen dubbelen pligt te vervullen, waarvan de eerste is, dat zij, zoo als van zelf spreekt, in hunne beschuldiging tegen Uwe Vergadering, niet willen begrepen hebben diegene uwer leden, die niet tot de beroeping van den heer L. S. P. Meyboom hebben medegewerkt, daar zij volgaarne en met blijdschap erkennen, dat ook in uw midden mannen zijn, die een even dierbaar geloof met ons verkregen hebben, door de regtvaardigheid onzes Gods en Zaligmaker Jezus Christus, en die zij bereid zijn en blijven even krachtig ter zijde te staan, als zij den beroepenen (zoo lang hij in zijne dwaling volhardt) zullen tegenstaan. Maar ook in de tweede plaats kunnen zij deze niet eindigen, dan met de bede tot hunnen grooten God en Zaligmaker Jezus Christus, het éénig en algenoegzaam hoofd Zijner duurgekochte gemeente, dat het Hem moge behagen, zoowel Uwe Vergadering als den beroepenen, door Zijnen Heiligen Geest zoodanig te vernieuwen en te herscheppen, dat de vertrouwde talenten niet verder tot verstrooijing, maar tot waarachtige opbouwing der gemeente worden aangewend."

171 mans-ledematen der Hervormde Gemeente te Rotterdam hebben aan de Synode der Hervormde Kerk in Nederland een adres gezonden. De adressanten geven daarin te kennen, dat onze Nederlandsche kerkordeningen, o. a. bij de benoemingen van Ouderlingen en Diakenen, veelzijdig afwijken van de stellige uitspraken der waarheid Gods. Zij betuigen, dat zij de levendigste bewustheid koesteren, dat de Kerkeraad behoort te zijn *de vertegenwoordiging der Gemeente*, en dat, zal hij dit zijn, *die keuze door de leden der Gemeente* dient te geschieden *vrij en onbelemmerd*. Daarom is het dat de adressanten tot de Synode rigten het volgende nederige verzoek:

„Om in uwe hooge bescherming te willen nemen in het algemeen de zorg, dat alle Kerkeraden in ons dierbaar Vaderland, geene handelingen verordenen of ten uitvoer brengen, welke in de toepassing zouden worden bevonden strijdig te zijn met de waarheid Gods, en in het bijzonder om uitsluitend de gemeente het regt te verschaffen, om voortaan vrij te zijn *in* en zelve de keuze te doen *van Ouderlingen* en *Diakenen*, zonder vooraf daartoe aanwijzing van *dubbeltallen* noch minder *tweetallen* te hebben ontvangen, opdat benoemd worden mannen, kenmerkend omschreven in Gods Woord".

De *Kerkelijke Courant* dit adres beoordeelende, zegt o. a. het volgende: „Niemand, die zoodanig adres niet een belangrijk verschijnsel achten zal: een volkomen wettig middel, dat aangewend wordt, ten einde de sedert jaren gebruikelijke wijze van verkiezing der kerkeraadsleden veranderd te krijgen en in toepassing te brengen de bepalingen van het Alg. Reglem., gelijk dat door de Synode is gearresteerd en door Z. M. den Koning is bekrachtigd. — Zooals nu nog de kerkeraad bestaat in de Nederlandsche Hervormde Kerk, veelal zich zelven verkiezende, is hij de vertegenwoordiger der gemeente niet. Men moge zwarigheid hebben tegen verandering, men moge van de vrije keuze der gemeente verkeerde gevolgen duchten, men zal toch moeten erkennen, dat waar een kerkeraad aan het hoofd der gemeente is geplaatst, het Protestantsch beginsel medebrengt, dat die raad ook de vertegenwoordiger der gemeente heeten kan. Men kan moeijelijk in het godsdienstige onthouden, wat in het staatkundige, als door den geest des tijds onmisbaar geworden, is toegestaan."

INGEZONDENE STUKKEN.

Aan de Redactie der Provinciale Drentsche en Asser Courant.

In de *Pr. Dr. en Asser Ct.* van den 21 Sept., no. 76, komt een berigt voor uit Borger d.d. 19 Sept. over de boekweitoogst. Dit berigt is in vele opzigten overdreven, waarom wij veronderstellen, dat de schrijver van hetzelve verkeerd is onderrigt, en derhalve de vrijheid nemen, genoemd berigt eenigzins toe te lichten. Er staat: „er zijn sommigen, die 5 à 600, zegge vijf à zeshonderd voer boekweit verbouwd hebben." Dit is onwaarheid; daar *J. Bergmeester* en *Harm Hebels* te Buinerveen de meeste boekweit gewonnen hebben in de gemeente Borger, en beiden verklaren, ieder p.m. *driehonderd voer* te hebben verbouwd, zoodat dit de helft verschilt met de opgave in gemeld berigt. Ook staat er: „er zijn boeren, die dagelijks 19 à 20 voer in hunne schuren verzamelen." Dit is zoo, want er zijn er, die dagelijks 24 à 25 voer bijeenbragten, maar — met 8 paarden, (voor ieder wagen een paard), zoodat dus ieder paard p. m. 3 voer bijeenbragt. Verder staat er: „daar men gemiddeld het voer op 2 Ned. mudden mag rekenen, wordt het een belangrijk kapitaal, hetwelk door hen wordt ingezameld." Dit moge zoo zijn, maar men vergete niet, dat het veen duur moet worden ingekocht, en dat het veel arbeid en groote kosten vereischt, vóór en aleer men er vruchten van kan inoogsten. Om hiervan eenig denkbeeld te geven, diene het volgende: Genoemde *J. B.* verhaalde ons, een stuk veen te hebben gekocht voor *f* 1200, waarop hij voor greppels maken, omhakken, zaai-boekweit, enz. *f* 1000 onkosten had gehad; dus kwam genoemd stuk veen na de 1e zaaijing op *f* 2200. Nu komt hierbij in 't najaar het maaijen (meergemelde *J. B.* heeft in dit saizoen dagelijks 28 menschen in 't werk gehad om boekweit te maaijen), 't opzetten, 't verzamelen, enz., 't welk met groote kosten gepaard gaat, want de maaijers verdienden dagelijks te zamen *f* 20,40, de paarden, voerlieden, enz. *f* 24-„, dus totaal *f* 44.40 per dag, 't welk in de week of 6 dagen *f* 266,40 bedroeg. Men ziet dus, hoeveel moeite en kosten er vereischt worden, vóór er aan winst kan gedacht worden.

De Redactie der *Pr. Dr. en Asser Ct.* wordt beleefdelijk verzocht, bovenstaande regelen in haar veelgelezen blad te willen opnemen, ten einde verkeerde gevolgtrekkingen uit meergenoemd berigt te verhoeden, daar er velen zijn, die, zoo al in 't geheel geene, dan toch weinige kennis hebben van de boekweit-teelt in de veenen.

Buinerveen, 13 Nov. 1853.

Koekange, 12 Nov. Tot antwoord op de verwaande en trotsche taal uit de Wijk, in de *Meppeler Courant* van den 5, en de *Prov. Dr. en Asser Ct.* van den 9 November l.l. tegen personen van Koekange gerigt, is dienende als volgt:

daar een straatweg van Meppel naar Hoogeveen, over de Knijpe, de Schiphorst, de Wijk, Veeningen en Kerkenbosch (naar de kaart van Drenthe), nagenoeg één uur gaans langer is, dan bijlangs de vernieuwde Hoogeveensche vaart;

daar de aarde-baan bijlangs vermelde vaart, van Meppel tot Jurjens en van de Echtinger Molen tot Hoogeveen, bijna in orde is, en daar bijna geen transport-kosten komen, dezelve veel minder kost, echter veel meer de algemeene belangen van billijkheid bevredigt, daar alle eigenbelang zoekenden wel zal worden toegelaten, om voor eigen rekening straatwegen langs derzelver woonhuizen aan te leggen, en dezelve te verbinden met den straatweg, die het algemeen belang vordert;

daar wij zeer betwijfelen, dat de ontwerpers, voor zoover het Gemeente-bestuur van de Wijk betreft, zich het algemeen belang hebben ten doel gesteld, om reden dat in de gemeente de Wijk de terreinen zooveel mogelijk bijlangs hunne woonhuizen zijn bepaald, waardoor de weg veel langer wordt, veel meer kost, en alzoo het voorgestelde plan het karakter van algemeen belang gedeeltelijk heeft verloren;

Zoo achten wij het overtollig, UEd. verder te beantwoorden, want de waarheid verdedigt zich zelve, terwijl wij hopen, dat de Provinciale Staten van Drenthe, benevens Z. M. de Koning, het algemeen belang zullen bevorderen.

J. W. STEENBERGEN.

VROOM.

Indien ik wist, dat men in zaken geene personen mengde, wilde ik, als eenvoudig Drentsch Israeliet, aan het Meppelsche weekblad, *de Israeliet*, vragen, hoe men handelen moet, om *vroom Israeliet* genoemd te worden; immers sedert hare verschijning, heb ik dat woord eenige honderde malen gelezen. In mijne *aangeboren* Drentsche eenvoud, meende ik, dat het daar hoofdzakelijk in bestond, gelijk Hillel den heiden antwoordde, op zijn verzoek, dat hij hem de Thora zoude verklaren, in den tijd, dat hij op één voet konde staan, met te zeggen: „*bemin God boven alles en uwe naasten als u zelven*. Ik meende ook, dat geen Godsdienst zonder Ceremonie denkbaar was, maar dat niet de Ceremonie Godsdienst is, dat men Godvrezend kon zijn zonder Ceremonie; dat vooral moesten vermeden worden: *laster*, *woeker*, *dubbelhartigheid*, *schijnheiligheid*, *bedekte dieverij*, dat men de Godsdienst niet als masker mogt gebruiken, en den daarop vertrouwende als met een net vangen, aangegane verbindtenissen trouw houden, volgens de Thora ook een andersdenkende als onzen naasten te beschouwen enz.: ziet zoo denk ik er over, heb ik het mis, en meent men, dat het vroom Israeliet zijn bestaat in het nauwlettend volbrengen der Ceremonien, men bewijze mij dit, en ik zal mijne dwaalbegrippen vaarwel zeggen. Maar gematigd zonder tieren of schelden, als het u belieft. Nog wat, hoe denkt gij over den eed, door het opsteken van den voorsten vinger der regterhand, en het zweren bij den Almagtigen, waarover onlangs in dit geëerde blad is geschreven?

C.

CHARADES.

XI. Waar is het einde der wereld?

XII. Ik troon in den hemel en heersch in de hel,
Ik zwaai mijnen schepter bij droefnis en spel,
Ik stort in het leven de geest en de kracht,
Zelfs de eindlooze wereld gehoorzaamt mijn magt.

XIII. Een mineraal, viervoetig dier, stad in Pruissen, een beroemd schrijver, mannennaam, Drentsch dorp, strafwerktuig, land in Afrika, oude Koning, een viervoetig dier, beroemd Nederlandsch Staatsman, een mannennaam, een stad in Spanje, timmermansgereedschap. De voorste letters geven u den naam van eene vesting in Nederland.

Correspondentie.

Het stuk van H. te Smilde over den kerkmeester A. de Haas is te personeel, om in ons blad te worden opgenomen.

— Wij voldoen alsnog gaarne aan eene bij ons ontvangene uitnoodiging, door te vermelden, dat in het eerste berigt uit de Wijk, voorkomende in het voorlaatste no. dezer Ct. in de woorden: moeten dan de belangen van verre weg de meerderheid niet voor die der minderheid zwichten, het woordje niet bij abuis is ingeslopen, gelijk de lezer zeker ook zal begrepen hebben.

ADVERTENTIEN.

De ondergeteekende heeft de eer te berigten, dat zijn **WINKEL** thans is voorzien van eene

RUIME SORTERING

echte KANTEN, LAKENS, BUKSKINS, DUFFELS, CASTORS, CASTORINES, BEVERS, BAAIJEN, DEKENS, nieuwe BEDVEEREN en BEDTIJKEN, benevens vele andere ARTIKELEN; alle tot zeer billijke prijzen.

ASSEN, 15 November 1853.

W. G. E. BERTRAM.

EERSTDAAGS OP NADER TE BEPALEN DAG EN PLAATS,

zullen ten overstaan van den ondergeteekende Notaris,

1o. ten verzoeke van de *KINDEREN* van wijlen HENDRIK EVERS PAPENBORG, in

PUBLIEKE VEILING

worden *VERKOCHT:*

DE BOERENPLAATS *PAPENBORG*, gelegen in de gemeente *Roden*, bestaande in ruime **BOEREN-BEHUIZINGE en bijgebouwen,** benevens **50 GRAZEN BOUW-, WEIDE en HOOILAND,** voorts **VELD- en VEENGRONDEN.**

2o. Ten verzoeke van de Weduwe HENDRIK EVERS PAPENBORG en THIJS HENDRIKS STEL,

PUBLIEK WORDEN VERHUURD:

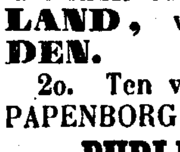

30 GRAZEN BOUW-, WEIDE- en HOOILAND, alles gelegen in de gemeente *Roden*.

ASSEN, 14 November 1853.

H. H. VAN LIER.

De Notaris VAN LIER, zal op **ZATURDAG DEN NEGENTIENDEN NOVEMBER 1853, des avonds te zeven uren precies,** ten huize van A. HOFSTEE te Assen, ter

VERKOOP AANBIEDEN:

1o. Eene voor weinige jaren **nieuw gebouwde HEEREN BEHUIZINGE en TUIN,** staande en gelegen te Assen, tegenover de nieuwe Kerk, thans bewoond door den Heer VAN UIJE, ook zeer geschikt tot uitoefening van WINKELNERING.

2o. Een **HUIS,** met eenig **LAND,** te Kloosterveen, in gebruik bij ROELOF BUNING.

3o. Een **HUIS** en **TUIN,** aan de Veeneweg te Assen, in gebruik bij THOMAS DOEK.

4o. Een **HUIS, TUIN** en eenig **LAND** op het Aardsche veld te Assen, in gebruik bij HENDRIK FOP.

5o. Een strook **GRONDS,** gelegen aan het Vredevelderpad voorlangs het land, in eigendom toebehoorende aan J. S. HIEGENTLICH.

OP WOENSDAG DEN 23 NOV. 1853 'S NAMIDDAGS TE 4 UUR

TEN GEMEENTEHUIZE TE *EELDE*,

PUBLIEKE VERKOOP:

a. van een **HUIS, ERF en HOF,** ter grootte van pl. m. **70 roeden,** staande en gelegen te Paterswolde, aan den geprojecteerden straatweg van *Eelde* naar *Haren*, tot alle **affaires** zeer geschikt; een stuk **HOOILAND,** mede te Eelde gelegen, alles toebehoorende aan A. BOS, thans molenaar te Grollo.

b. Van eene **Nieuw getimmerde BEHUIZINGE en SCHUUR, met HOF, WEI-, en BOUWLANDEN,** staande te Eelde, toebehoorende aan JAN KLUIVINGH te Eelde: en

PUBLIEKE VERHURING

van eene **KEUTERIJ** te Eelde, toebehoorende aan de Weduwe GERRIT GRASHUIS te Eelde.

Notaris Mr. C. E. KNIPHORST.

BURGERLIJKE STAND.

HOOGEVEEN, 6—13 Nov. Ondertr. J. Wetselaar met R. Slaa. — Geh. J. Kropveld met R. Cohen. — Bev. S. Booij, geb. Oldekamp, van z; H. Stoter, geb. Bijker, van z; L. de Jonge, geb. Schonewille, van z; J. Booij, geb. Moes, van d; R. van Zuiden, geb. Cohen, van d; H. Kleine, geb. Bekelaar, van z. — Overl. Jantje Hagen, ongeh. 18½; Lucas Kuik, ruim 7½; Lammegien Katerberg, echtgenoot van J. Hagen, 48 j. en 10 m; Anna Maria van der Vecht, laatst echtgenoot van A. A. Koster, ruim 33 j; een levenloos kind van A. W. Vriend en Otten.

COEVORDEN, 6—13 Nov. Ondertr. B. J. Soppe en G. v. Ommen; J. Wetselaar en R. Slaa, ingeschreven te Hoogeveen. — Bev. C. M. Jonker, geb. Drees, van z.

SMILDE. 6—13 Nov. Bev. B. Heins, geb. Zeunen, van z; Manak, geb. Braakman, van d; F. A. Lasscher van d. — Overl. Derk Scheffers, 10 m.

MEPPEL, 4—11 Nov. Ondertr. J. de Wolde en A. Visser. — Geh. W. Russcher met S. Rodermond. — Bev. K. Bakker, geb. Arries, van z; M. Nip, geb. Santing, van z. — Overl. M. Frank, weduwe van J. S. Joles, 45 j; E. van den Berg, 6 vr. gesl.; W. Nieuwenhuis, 68 j; G. Vos, 3 j. 9 m. vr. gesl.

MARKTBERIGTEN.

GRONINGEN, 15 Nov.

Tarwe, Jarige	70 N.pd.	*f* 0.00	Boekweit, zand	65	N.pd. *f*	[illegible]
„ N. Oml.	68 „	„ 12.20	„ „	67	„ „	[illegible]
dito.	70 „	„ 12.80	„ veen	64	„ „	[illegible]
„ „ Old.	68 „	„ 12.00	„ „	66	„ „	[illegible]
„ „ „	70 „	„ 12.60	Paardeboonen.. *f*	6.50	à	[illegible]
Rogge, N. Inl.	66 „	„ 9.60	Groene Erwten.. „	12.00	à	[illegible]
„ O. „	68 „	„ 10.00	Graauwe „ „	12.00	à	[illegible]
„ „ „	70 „	„ 10.40	Koolzaad ... *f*	[illegible]		
Haver. N. dikke	40 „	„ 3.90				
„ „	50 „	„ 4.90	Gort, grove . „	11.00	à	[illegible]
„ Voer	35 „	„ 3.30	Gort, parel . „	15.00	à	[illegible]
„ „	40 „	„ 3.90				
„ Zwarte	35 „	„ 3.35	Olie, raap per vat	37.50	à	[illegible]
„ „	40 „	„ 3.85	Raapkoeken, ...		à	[illegible]
Garst, N. wint.	54 „	„ 6.80	Lijnkoeken	00.00	à	[illegible]
„ „ „	56 „	„ 7.20	Boter ¼ ton. . . .	00.00	à	[illegible]
„ „ zomer	54 „	„ 6.50				
„ „ knob.	60 „	„ 7.20	Boter ⅛ „		à	[illegible]

Tarwe meest in een doen. Rogge door geringe aanvoer [illegible] gebruikers weder hooger verkocht. Boekweit als voren. G[illegible] meer aan, en iets lager gedaan. Dikke Haver niet beter, V[illegible] en Zwarte als voren wel afgaande. Overigens geene verander[illegible]

ZWOLLE, 11 Nov. Tarwe f 14,50 a f 15.50. — Rogge f 1[illegible] à 11.00. — Garst f 0,00 a f 0,00. — Boekweit f 6.75 à f 9,00 Boonen f 0,00 a 0,00. — Aardappelen f 2,70 à 3.50. — Boter ⅛ ton f 20,00 à 21,00; per ℔ f 0,85 a *f* 0,97⁵.

STEENWIJK, 14 Nov. Rogge *f* 9,50 à 10,15. Boekweit *f* [illegible] a *f* 8.80. — Boter per ⅛ ton 21,25.

OLDEMARKT, 12 Nov. Boter ⅛ vat *f* 22,00 à 22,50.

AMSTERDAM, 14 Nov. TARWE tot ruim vorige prijs[illegible] met goeden handel; 128, 129 ℔ bonte Poolsche *f* 450, 465; [illegible] 127 ℔ dito *f* 420, 452; 127 ℔ dito *f* 450; 127 ℔ roodb. *f* 442; 123 ℔ dito *f* 420; 130 ℔ Pommer *f* 465; 133 ℔ Kubanka *f* 425. — ROGGE tot hoogere prijzen ter binnenlandsche verzending en consumtie; 122 ℔ Pruissische *f* 295; 118 ℔ De[illegible] *f* 280; 116 ℔ jar. Riga *f* 274; 116 ℔ jar. Petersb. *f* 274. — GARST en HAVER zonder handel. — BOEKWEIT tr[illegible] 123 ℔ Amerfoortsche *f* 263. — KOOLZAAD onveranderd; [illegible]steinsch £ 59; in veiling: BS. Dantzig *f* 280, 286, 290, [illegible] 331, 340; op 9 v. Olie in Nov. £ 69½; Dec, £ 70½. — L[illegible] ZAAD prijshoudend; 106, 107 ℔ Arganchel *f* 280; 103, [illegible] Riga *f* 255. — RAAPOLIE nog wel zoo aangenaam; op [illegible] *f* 38,25; Vl. *f* 37; 1o Dec, *f* 36,75, 37, 36,75; Mei *f* 39,2[illegible] Sept. *f* 37,25. — LIJNOLIE vast; op 6w. *f* 30,50; Vli[illegible] *f* 29,25; Dec. *f* 28,75; Voorjaar *f* 30 nominaal. — HENNEPOLIE op 6w. *f* 38,25; Vliegend *f* 37. — RAAPKOEKEN 1040 stuks *f* 80 a 85. — LIJNKOEKEN per 104 stuks *f* [illegible] *f* 13,50.

PRIJSCOURANT DER EFFECTEN.

AMSTERDAM, 14 Nov. 1853.

			GEBLEVEN.				GEBL[illegible]
Nederl. W. S.	2½	pct.	60¹³⁄₁₆	*Polen.* Oblig.	4	pct.	[illegible]
„ „	3	„	73⅝	*Spanje.* Oblig.	1	„	[illegible]
„ „	4	„	92	Obligatiën	3	„	[illegible]
Amort. Synd.	3½	„		Binnenl.	3	„	[illegible]
Handelm.	4½	„	124	Amortisable			
O. I. Leening	4	„		Bewijz. Coup.			[illegible]
Aand. Holl. Spoorw.				*Oostenrijk*,			
Aand. Rijn Sp.	4½	„		Oblig. Goll	5	„	[illegible]
Haarl. Meer	5	„		„ „	4	„	[illegible]
Rusl. Ob. Hope	5	„	103¾	„ Metal.	5	„	[illegible]
Dito 1828/29	5	„	102¾	„ „ N.	5	„	[illegible]
Cert. 1831/33	5	„	94⅞	„ „	2½	„	
Dito 1840	4	„	88½	*Belgie*, Cert.	2½	„	[illegible]
Dito Stieglitz	4	„	87½	Rothschild	2½	„	
Ins. in Assign.	6	„		*Portug.*, Lond.	5	„	
Cert. van dito	6	„	70	„	4		
				Amerika Bank-Act.			[illegible]

TER BOEK- EN COURANTDRUKKERIJ
VAN **M. T. Sz. GRATAMA,** te Assen.